

Ярослав КУЗЬМІН

курсант ННІ права та підготовки
фахівців Національної поліції

Дмитро ТІНІН

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Науковий керівник:

Володимир ТИМОФЄЄВ

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

**ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА: ПРОБЛЕМИ
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИН
В УМОВАХ COVID-19**

На сьогоднішній день дана тема постала надзвичайно гостро, адже без верховенства права неможливо уявити сучасний світ. Головна функція права це те, що воно є нормативне, загальнообов'язкове і регулююче. Але, вже протягом двох років над світом нависла велика проблема – COVID-19. Звісно, ця хвороба значно вплинула на права людей. В деяких країнах ведеться політика примусової вакцинації, яка досягається різними способами. Примус до вакцинації здійснюється в державних установах, через що виникають проблеми з дотриманням прав людей. Також, існує ризик використання епідеміологічної ситуації в країні, що може значно вплинути на порушення прав і свобод людини [3, с.75-76].

Однією з основних проблем під час пандемії являється відсутність можливості вільного пересування як на території, так і за межами країни. З появою вірусу хвороба дуже швидко поширилась по світу. Це пов'язано з великою мобільністю людини, яка часто подорожує з країни в країну. Тому, одна з перших суворих дій було закриття кордонів, і це була перша спроба запобігання розповсюдження вірусу. Такі дії в державі сильно вплинули та порушили право на свободу людей у пересуванні, гарантоване вимогами ст. 33 Конституції України [1]. Цими діями керівництво держави порушило свої обов'язки щодо забезпечення прав і свобод людини: свобода вільного пересування людини, примусова вакцинація правоохоронців, державних службовців, вчителів, водіїв, інших посадовців. Відсутність вакцинації у людей стало причиною недопущення до роботи та виконання своїх службових обов'язків. Відомі випадки звільнення працівників через те, що

вони не вакцинувалися. Причиною звільнення було небажання людини вакцинуватись через суб'єктивні, релігійні переконання та ін.

Особливо важко виконувати свої обов'язки виконавчим та іншим органам, що здійснюють нагляд за порядком і дотриманням закону через певні обмеження пов'язані з пандемією. У світі через пандемію суди стали працювати в неповному обсязі і постало питання про першочерговість справ, які необхідно розглядати. На першому місці потрібно розглядати справи про здоров'я, безпеку, захист недієздатних та дітей, які лишилися батьківського піклування.

Водночас з жахливою епідеміологічною ситуацією в світі, коли люди важко переживають наслідки захворювання від COVID-19, відкрилися нові потреби для здійснення реформ правоохоронних та судових систем. Одним з прикладів можна назвати дистанційне слухання справи, коли не обов'язково бути присутнім під час її розгляду [2]. Саме тому Верховна Рада запровадила новий механізм участі сторін у судовому засіданні, коли сторони перебувають поза межами зали суду та підключаються до засідання за допомогою власних технічних засобів у режимі відеоконференцзв'язку.

Отже, підсумовуючи потрібно сказати, що незалежно від причини створення обмежень прав і свобод людини, на території будь-якої держави повинні відбуватись відповідні зміни та створюватись належні умови для існування населення. Адже, не зважаючи на реалії життєдіяльності населення на певній території, режим існування кожної людини може частково корегуватись, але не повністю змінюватись або зупинятись. Так, навіть для забезпечення хоча б життєво важливих прав кожної людини, потрібно здійснювати відповідні дії у відповідних професіях. Якщо через пандемію не буде підтримано життєдіяльність якоїсь професійної ланки, то це призведе до занепаду не тільки цього напрямку, але й залежних від них інших професійних структур. Наприклад, масове звільнення та скорочення транспортних перевезень, призведе до неможливості забезпечення діяльності інших життєво важливих структур, таких як: медичної, харчової, правоохоронної, виробничої та інших. В такі часи потрібно забезпечити населення інформаційним вихованням, а також здійснювати певні законодавчі та організаційні зміни у кожному регіоні відповідно до виниклої ситуації.

1. Конституція України: закон України № **254к/96-ВР** від 28.06.1996. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%>.

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби(COVID-19): Закон України № 540-IX від 30.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-IX#Text>

3. Конституційне право: навч. посібник [для підгот. до іспиту за кредитно-модульною сист. навчання] / Боняк В. О., Завгородній В. А., Самотуга А. В., Філяніна Л. А. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 296 с.